

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 241/2025-45

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., Červeňova 15, Bratislava, proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava III č. k. B4-10Cb/34/2023-378 z 12. januára 2024 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 7Cob/156/2024-526 z 21. augusta 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkové okolnosti prípadu

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 23. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a podľa čl. 38 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Mestského súdu Bratislava III (ďalej len „mestský súd“) č. k. B4-10Cb/34/2023-378 z 12. januára 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie mestského súdu“) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7Cob/156/2024-526 z 21. augusta 2024 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť mestskému súdu, resp. krajskému súdu na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadostučinenie 10 000 eur a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom. Súčasťou ústavnej sťažnosti je aj návrh sťažovateľky na vydanie dočasného opatrenia podľa § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde

Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorým žiada, aby ústavný súd odložil právne účinky napadnutých uznesení všeobecných súdov až do právoplatného rozhodnutia o jej ústavnej sťažnosti.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že žalobca Assessment Systems Slovakia, s.r.o. (ďalej len „žalobca“), sa podaným návrhom zo 16. mája 2023 domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia, a to zriadenia záložného práva na viacerých nehnuteľnostiach vo vlastníctve sťažovateľky. Svoj návrh odôvodnil tým, že sťažovateľka je bývalou konateľkou a zamestnankyňou žalobcu, ktorý ju z funkcie konateľky odvolal 11. apríla 2023 po tom, čo nadobudol dôvodné podozrenia o nečestnom konaní sťažovateľky, porušení jej povinnosti konať v súlade so záujmami spoločnosti, zákaze konkurencie a o ďalších skutočnostiach, v dôsledku ktorých žalobca preukázateľne utrpel škodu, za ktorú v plnom rozsahu zodpovedá sťažovateľka. So sťažovateľkou uzavrel 12. apríla 2023 dohodu o urovnaní, v ktorej sa sťažovateľka okrem iného zaviazala uhradiť žalobcovi spôsobenú škodu v sume 216 000 eur s tým, že najneskôr do 13. apríla 2023 mala uhradiť prvú splátku v sume 48 000 eur prevodom na účet žalobcu a zvyšná časť v sume 168 000 eur mala byť sťažovateľkou uhradená najneskôr v lehote 6 mesiacov odo dňa uzatvorenia dohody o urovnaní. Sťažovateľka síce žalobcovi najskôr uhradila 13. apríla 2023 bankovým prevodom splátku 48 000 eur, avšak následne sa 17. apríla 2023 dostavila na pobočku banky, kde sa pred zamestnancom banky vyhlásila za konateľku žalobcu a uviedla ho do omylu, pričom predložila výpis z obchodného registra, v ktorom ešte bola zapísaná ako konateľka žalobcu a následne zadala príkaz na prevod sumy 48 000 eur na svoj osobný účet. Je tak zrejmé, že sťažovateľka žalobcovi neuhradila ani časť jeho pohľadávky.

3. Mestský súd napadnutým (v poradí druhým) uznesením návrhu žalobcu čiastočne vyhovel a v súlade s § 343 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktorým na účel zabezpečenia pohľadávky žalobcu zriadil záložné právo na tam bližšie špecifikovanej nehnuteľnosti (byte) vo vlastníctve sťažovateľky (I. výrok), vo zvyšnej časti návrh žalobcu zamietol (II. výrok) a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (III. výrok). V intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu z 20. septembra 2023 opätovne rozhodoval o návrhu žalobcu a dospel k identickému záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v zmysle návrhu žalobcu, ktorý náležite osvedčil dôvodnosť a trvanie svojho nároku. Spätný prevod sumy 48 000 eur z účtu žalobcu v čase, keď sťažovateľka už nebola jeho konateľkou, mestský súd vyhodnotil ako flagrantnú snahu sťažovateľky vyhnúť sa plneniu svojho záväzku a marenie uspokojenia pohľadávky žalobcu. Tvrdenie sťažovateľky, že nemala vedomosť o odvolaní z funkcie konateľky, považoval za účelové. Zotrval preto na svojom názore, že v prejednávanej veci existuje obava, že prípadná exekúcia proti sťažovateľke bude ohrozená, čo sťažovateľka ešte umocnila svojím konaním, na ktoré upozornil žalobca, keď na svojich nehnuteľnostiach zriadila v prospech svojich blízkych osôb vecné bremená spočívajúce v práve doživotného užívania. Uvedený postup sťažovateľky svedčí podľa mestského súdu o snahe znížiť hodnotu jej majetku. Nehnuteľnosť, na ktorej zriadil záložné právo, mestský súd vybral na základe vlastnej úvahy, zohľadňujúc zásadu primeranosti. Akcentoval, že nariadením zabezpečovacieho opatrenia nevzniká u sťažovateľky žiadne zásadné obmedzenie v užívaní nehnuteľnosti (okrem prípadu, ak by ju chcela scudziť) ani nebezpečenstvo neoprávneného výkonu záložného práva, pretože tento výkon je možný len po právoplatnom priznaní pohľadávky žalobcu.

Po podaní návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia žalobca podal návrhy na vydanie platobných rozkazov, ktorým Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) vyhovel a 10. júla 2023 vydal platobný rozkaz sp. zn. 35Up/388/2023 zaväzujúci sťažovateľku na sumu 48 000 eur a následne 6. októbra 2023 vydal platobný rozkaz sp. zn. 29Up/1277/2023 zaväzujúci na sumu 168 000 eur.

4. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým uznesenie mestského súdu v napadnutých výrokoch (I a III) potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP a rozhodol tiež o náhrade trov odvolacieho konania.

4.1. Stotožnil sa s právnym názorom mestského súdu, že v danom prípade boli splnené podmienky na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva k nehnuteľnosti z dôvodu existencie obavy z ohrozenia exekúcie, ktorá vyplýva zo správania sťažovateľky. Okrem spätného prevodu sumy 48 000 eur o tom svedčí aj zriadenie vecných bremien na nehnuteľnostiach, čím dochádza k zníženiu ich hodnoty. Navyše, podľa odvolacieho súdu neexistoval zrejmy dôvod, ktorý by sťažovateľku oprávňoval na vykonanie bankového prevodu (ako konateľky) na svoj osobný účet. Konateľ obchodnej spoločnosti nemôže bez oprávnenia prevádzať financie z účtu obchodnej spoločnosti na svoj osobný účet. Poukaz sťažovateľky na jej zlý zdravotný stav v čase spísania spornej dohody o urovnaní a predkladanie lekárskeho správ či znaleckých posudkov, ktoré by mali preukazovať jej nespôsobilosť túto dohodu uzavrieť, je podľa názoru krajského súdu v predmetnom konaní irelevantný. Sťažovateľka nebola v čase uzavretia spornej dohody o urovnaní obmedzená v spôsobilosti na právne úkony súdnym rozhodnutím, preto sa dodatočné predkladanie lekárskeho správ a znaleckého posudku javilo odvolaciemu súdu ako účelové.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti po rozsiahlom opise skutkového stavu a prepise konkrétnych pasáží z odôvodnení napadnutých uznesení namietala ich arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť, pričom tvrdí, že:

a) hoci odvolací súd zrušil (v poradí prvé) rozhodnutie mestského súdu len v jeho prvom napadnutom výroku o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, mestský súd po vrátení veci opätovne rozhodol o celom návrhu žalobcu, čím konal *ultra vires*;

b) v konaní nikdy nebola preukázaná bezprostredná hrozba exekúcie ani objektívne zníženie hodnoty majetku sťažovateľky, ktorá konajúcim súdom náležite vysvetlila svoje konanie v súvislosti so spätným prevodom sumy 48 000 eur. Túto sumu sťažovateľka uhradila zo svojho osobného účtu iba z dôvodu pretrvávajúceho nátlaku zo strany konateľa žalobcu, pričom následne, uvedomujúc si svoje konanie, sa rozhodla prinavrátiť tieto finančné prostriedky na svoj bankový účet, a to v domnienke, že je stále konateľkou žalobcu. Uvedené konanie sťažovateľky v žiadnom prípade nesvedčí o preukázaní bezprostrednej obavy z ohrozenia exekúcie. Ani zriadenie vecných bremien na dvoch z viacerých nehnuteľností vo vlastníctve sťažovateľky nezmenšuje jej majetok, čo sťažovateľka namietala v rámci podaného odvolania, avšak krajský súd sa k týmto podstatným námietkam žiadnym spôsobom nevyjadril;

c) odvolací súd sa súčasne nevysporiadal ani s námietkou nedostatku pasívnej legitimácie sťažovateľky, ktorou sa súd musí zaoberať *ex officio*. Sťažovateľka pritom upozornila krajský súd,

že so žalobcom nemala uzavretú žiadnu dohodu o hmotnej zodpovednosti. Rovnako krajský súd nevenoval pozornosť ani tvrdeniu sťažovateľky, či má spor občianskoprávny alebo obchodnoprávny charakter. Dohoda o urovaní bola pritom medzi stranami uzavretá podľa Občianskeho zákonníka. Bola teda sporná príslušnosť súdu. Absencia odpovedí krajského súdu má za následok nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia a súčasne tým bolo zasiahnuté do základného práva sťažovateľky nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy;

d) názor odvolacieho súdu, že v konaní o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia nebolo potrebné skúmať platnosť dohody o urovaní, je arbitrárny. Sťažovateľka tvrdí, že dohodu podpísala pod nátlakom zo strany žalobcu, a teda jej prejav vôle nebol slobodný a vážny, pričom sa samostatnou žalobou domáha určenia neplatnosti tejto dohody. V súvislosti s konštatovaním krajského súdu o bezpredmetnosti dôkazov preukazujúcich jej nepriaznivý zdravotný stav uvádza, že lekárske správy boli v konaní predkladané priebežne, a preto je nesprávne tvrdenie odvolacieho súdu, že sťažovateľka ich predložila oneskorene. Bolo povinnosťou odvolacieho súdu na ne prihliadať;

e) krajský súd v napadnutom uznesení dostatočne nevysvetlil zmenu svojho právneho názoru vyjadreného vo svojom zrušujúcom rozhodnutí z 20. septembra 2023, pričom potrebu odklonu od skoršieho právneho názoru nemôže odôvodňovať zriadenie vecných bremien na dvoch nehnuteľnostiach vo vlastníctve sťažovateľky, ktorá disponuje ďalšími nehnuteľnosťami nezaťaženými vecnými bremenami;

f) konajúce súdy nevykonali pri nariadení zabezpečovacieho opatrenia test proporcionality a nezohľadnili relevantnú judikatúru, na ktorú sťažovateľka poukazovala v priebehu konania;

g) došlo k porušeniu zásady kontradiktórnosti, pretože jej nebolo doručené na vyjadrenie podanie žalobcu z 22. novembra 2023 označené ako „*Doplnenie návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia*“, ktoré obsahuje podstatné skutočnosti týkajúce sa vecných bremien a hodnoty nehnuteľností prevzaté mestským súdom aj odvolacím súdom do ich rozhodnutí. Ďalej vytýka konajúcim súdom, že na odstránenie rozporných skutkových tvrdení strán sporu nenariadili vo veci pojednávanie, hoci ide o základný nástroj kontradiktórneho konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K napadnutému uzneseniu mestského súdu:

6. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 8/2022).

7. Z ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľka podala proti uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ho v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil. Ústavný súd preto konštatuje absenciu svojej právomoci na preskúmanie napadnutého rozhodnutia mestského súdu. Vzhľadom na uplatnenie princípu subsidiarity ústavný súd odmietol túto časť ústavnej sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu mestského súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu:

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o porušení označených práv sťažovateľky uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia v zmysle návrhu žalobcu.

9. Z hľadiska uplatnenej sťažnostnej argumentácie je potrebné predovšetkým akcentovať tú skutočnosť, že posudzovanie podmienok na vydanie zabezpečovacieho a neodkladného opatrenia je vecou všeobecných súdov. Ústavný súd pristupuje k preskúmvaniu ústavných sťažností, v ktorých sa namieta porušenie práv neodkladným opatrením alebo zabezpečovacím opatrením, veľmi zdržanlivo, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných a zabezpečovacích opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (II. ÚS 65/2021). Výnimočnosť zasahovania ústavného súdu do rozhodnutí o neodkladných opatreniach však neznamená, že tieto sú úplne mimo rámca ústavnoprávneho prieskumu. Ak sú dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie o zabezpečovacom alebo neodkladnom opatrení, zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti, možno v takomto prípade hovoriť o arbitrárnosti súdneho rozhodnutia (III. ÚS 104/2013).

10. V preskúmvanej veci sťažovateľky však o uvedený prípad nejde.

11. Účel inštitútu zabezpečovacieho opatrenia vymedzuje § 343 ods. 1 CSP, podľa ktorého zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a spôsob zániku upravuje primerane § 324 a nasl. CSP (ustanovenia Civilného sporového poriadku o neodkladnom opatrení). Nariadením zabezpečovacieho opatrenia vzniká tzv. sudcovské záložné právo (strany sporu/účastníci konania nadobúdajú práva a povinnosti z titulu záložného práva), ktorého trvanie nie je síce podmienené právoplatným skončením veci, ale bez existencie meritórneho rozhodnutia stráca zmysel s poukazom na § 343 ods. 3 CSP.

12. Zo zákonnej formulácie § 343 ods. 1 CSP vyplývajú štyri základné predpoklady na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to: zabezpečovacie opatrenie možno nariadiť len na návrh, musí existovať spôsobilý predmet záložného práva, ktorým môžu byť veci, práva a iné majetkové hodnoty, zriadenie záložného práva prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia musí zabezpečovať peňažnú pohľadávku a musí existovať obava z budúceho zmarenia exekúcie. Z § 343 ods. 1 CSP vyplýva, že zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Z formulácie tejto podmienky možno *a contrario* vyvodiť, že zabezpečovacie opatrenie nemožno nariadiť s cieľom zabezpečenia nepeňažného nároku (II. ÚS 43/2018).

13. Z odôvodnenia namietaného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd sa oboznámil s tvrdeniami a právnymi argumentmi sťažovateľky uvedenými v podanom odvolaní, ako i v jej ďalších podaniach (replike z 15. mája 2024, vyjadrení z 19. júla 2024) právne ich vyhodnotil, osobitne v kontexte zákonných podmienok kladených na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a pri svojom rozhodovaní ich zobral do úvahy. Prisvedčil názoru mestského súdu o splnení podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia z dôvodu, že konanie sťažovateľky vzbudzovalo dôvodnú obavu z ohrozenia prípadnej exekúcie. Zhodne s okresným súdom konštatoval, že sťažovateľka okrem spätného prevodu sumy 48 000 eur na jej osobný účet v čase, keď bola účinne odvolaná z funkcie konateľky žalobcu, realizovala aj ďalšie smerujúce k zníženiu hodnoty jej nehnuteľností tým, že na nich zriadila vecné bremená spočívajúce v práve doživotného užívania v prospech jej blízkych osôb. Podľa krajského súdu teda osvedčenie obavy z ohrozenia exekúcie spočívalo nielen v krokoch s kvantitatívnym dopadom na majetok sťažovateľky, ale aj v takom jej konaní, ktoré malo kvalitatívny dopad na jej majetok. Takýmto konaním je nepochybne zaťaženie majetku dlžníka právami tretích osôb. Krajský súd pritom neveril tvrdeniam sťažovateľky, že vecné bremená na nehnuteľnostiach boli zriadené len dočasne, z dôvodu zabezpečenia starostlivosti o ňu zo strany jej blízkych osôb (bod 23 napadnutého uznesenia). Súčasne sa odvolací súd vyjadril aj k lekárske správy a znaleckému posudku, ktoré sťažovateľka v konaní predložila a ktoré mali preukazovať jej nespôsobilosť uzavrieť dohodu o urovnaní. Odvolací súd ich vyhodnotil ako irelevantné a účelové. Dodal, že ak predmetné lekárske správy mali preukazovať oslabenie pamäťovej stopy sťažovateľky, v predloženom čestnom vyhlásení paradoxne vykreslila skutkový dej veľmi detailne (bod 25 napadnutého uznesenia).

14. Vo vzťahu k výhrade sťažovateľky o absencii náležitého odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ústavný súd, vychádzajúc z jeho priblíženého obsahu, uvádza, že krajský súd neponechal bez povšimnutia žiadne z relevantných argumentov sťažovateľky, pričom dostatočne vysvetlil svoje myšlienkové pochody, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozhodnutia mestského súdu. Vychádzajúc z prezentovaných skutočností, ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu zodpovedá rozhodnutiu predbežnej povahy, ktorým rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení je. Napadnuté uznesenie je vnútorne konzistentné a zrozumiteľné, pričom reaguje na všetky skutočnosti, ktoré sú podstatné pre posúdenie splnenia zákonných predpokladov na vydanie zabezpečovacieho opatrenia. Je vecou všeobecných súdov, aby vyhodnotili splnenie zákonných podmienok na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom do vyhodnotenia dôvodnosti obavy z ohrozenia exekúcie, ktoré je založené primárne na skutkových otázkach, ústavný súd zásadne nie je oprávnený zasahovať alebo právny názor všeobecného súdu nahrádzať svojím uvážením, ak nezistil také závažné výnimočné okolnosti svedčiacie o procesnom excese, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu (porovnaj napr. III. ÚS 281/07 či. II. ÚS 35/2022).

15. Rovnako neobstojí ani námietka sťažovateľky, že krajský súd nevysvetlil zmenu právneho názoru, ktorý vyjadril vo svojom zrušujúcom uznesení z 20. septembra 2023. Krajský súd v ňom totiž mestskému súdu výslovne vytkol iba nepresvedčivé odôvodnenie a nevysporiadanie sa so skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie o návrhu žalobcu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia, a teda nevyslovil žiadny záväzný právny názor, ktorým by bol mestský súd po vrátení veci viazaný.

16. Ústavný súd sa taktiež nemôže stotožniť ani s tvrdením sťažovateľky, že konajúce súdy nevykonali test proporcionality. Krajský súd totiž skúmal, či navrhovaným zabezpečovacím opatrením nebude vytvorený nenávratný stav a či právne účinky zabezpečovacieho opatrenia neobmedzia sťažovateľku neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah. S ohľadom na sumu pohľadávky, ktorú si žalobca následne uplatnil proti sťažovateľke na súde a ktorá mu bola priznaná platobnými rozkazmi vydanými okresným súdom (216 000 eur), dospel k rovnakému záveru ako mestský súd, že na zabezpečenie pohľadávky žalobcu je postačujúce zriadenie záložného práva len na jednu nehnuteľnosť (byt) vo vlastníctve sťažovateľky. Vyhovenie návrhu žalobcu v širšom rozsahu by nespĺňalo požiadavku primeranosti.

17. Súčasne je v danom prípade podstatné, že žalobca si svoju pohľadávku uplatnil následne po podaní návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia v súdnom (upomínacom) konaní, ktoré na základe návrhu žalobcu pokračuje pred mestským súdom. Z toho vyplýva, že aj keď nariadením zabezpečovacieho opatrenia došlo dočasne k obmedzeniu práv sťažovateľky (nie nad nevyhnutnú mieru, ako bolo zo strany sťažovateľky tvrdené), je jej ako strane sporu zaručené právo na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú súdom rozhodnutím vo veci samej. Predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd je totiž iba také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né následnou činnosťou všeobecného súdu napr. v konaní o veci samej (porov. I. ÚS 46/00, III. ÚS 406/2013). Bez významu nie je tiež skutočnosť, že ochranu sťažovateľkou označených práv poskytuje Civilný sporový poriadok a civilný súd aj možnosťou navrhnúť zrušenie zabezpečovacieho opatrenia za splnenia zákonných podmienok (§ 344 v spojení s § 334 CSP).

18. K námietke sťažovateľky o porušení princípu kontradiktórnosti konania v dôsledku nedoručenia doplnenia návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia z 22. novembra 2023 ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že zabezpečovacím opatrením sa má poskytnúť rýchla ochrana porušených alebo ohrozených práv subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie. Vzhľadom na zmysel tohto procesného inštitútu sa v konaní a rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neuplatňuje princíp kontradiktórnosti a princíp rovnosti strán sporu tak striktne ako v konaní vo veci samej. Všeobecný súd tak nemusí pri zisťovaní rozhodujúcich skutočností dbať na všetky formality, ako to je pri riadnom procesnom dokazovaní vo veci samej. Naopak, postačuje, ak sa mu osvedčená skutočnosť vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Uvedené platí tak na úrovni rozhodovania súdu prvej inštalcie, ako aj pri rozhodovaní na súde odvolacom (porovnaj napr. III. ÚS 670/2017 alebo III. ÚS 294/2020, I. ÚS 292/2022).

19. Z argumentácie sťažovateľky vyplýva, že porušenie uvedeného princípu kontradiktórnosti konania vníma v odňatí možnosti plnohodnotne sa vyjadriť ku skutočnostiam uvedeným v doplnení návrhu žalobcu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia, a to predovšetkým k okolnostiam týkajúcim sa zriadenia vecných bremien na nehnuteľnostiach vo vlastníctve sťažovateľky. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu je však zrejmé, že sťažovateľka vo vzťahu k existencii vecných bremien argumentovala v rámci svojho odvolania a ako aj ďalších vyjadrení, a teda jej bol poskytnutý dostatočný priestor na reakciu na predmetné tvrdenia žalobcu v tejto súvislosti, čo aj sťažovateľka učinila a krajský súd sa s nimi v potrebnom rozsahu vysporiadal (obdobne I. ÚS 669/2024). Ani skutočnosť, že konajúce súdy nenariadili v konaní o vydanie zabezpečovacieho opatrenia pojednávanie, neodporuje zmyslu tohto inštitútu, ktorým

je rýchla ochrana porušených alebo ohrozených práv, ani právnej úprave, ktorá v § 329 CSP explicitne stanovuje, že súd môže o návrhu rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Námietku sťažovateľky o porušení zásady kontradiktórnosti konania tak ústavný súd hodnotí vzhľadom na uvedené okolnosti veci ako neopodstatnenú.

20. Na záver ústavný súd už len poznamenáva, že sťažovateľka zjavne nespokojná s výsledkom konania svojou ústavnou sťažnosťou od ústavného súdu v podstate požaduje, aby v súlade s jej predstavami opätovne posúdil splnenie predpokladov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, čo, ako už bolo uvedené, ústavnému súdu ako súdnemu orgánu ochrany ústavnosti zjavne neprináleží. V danom prípade ústavný súd nezistil žiadne kvalifikované pochybenie, ktoré by bolo spôsobilé zapríčiniť tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 36 ods. 1 listiny) ani jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 38 ods. 1 listiny) napadnutým uznesením krajského súdu:

21. Porušenie základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi sťažovateľka identifikuje v tom, že krajský súd nereagoval na jej odvolaciu námietku týkajúcu sa povahy sporu, keďže podľa jej názoru má právny vzťah medzi stranami občianskoprávny charakter z dôvodu, že bol založený dohodou o urovaní uzavretou podľa Občianskeho zákonníka. Sťažovateľka tak sponchybovala kauzálnu príslušnosť mestského súdu.

22. Ústava Slovenskej republiky upravuje v čl. 48 ods. 1 základné právo na zákonného sudcu. Podľa tohto článku nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi; príslušnosť súdu ustanoví zákon. Civilný sporový poriadok ustanovuje, ktorý súd je vecne, miestne a funkčne príslušný na prerokovanie veci, čo je prvým predpokladom na určenie zákonného sudcu, lebo označené základné právo sa výslovne spája s osobou sudcu. Nevyhnutným predpokladom toho, aby účastník konania nebol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, je rozhodovanie o jeho veci súdom, ktorý je podľa zákona na rozhodovanie o nej vecne, miestne aj funkčne príslušný. Zákon, ktorý upravuje príslušnosť súdu priamo, je nevyhnutné uplatňovať aj pri rozhodovaní o určení súdu príslušného na konanie v konkrétnej právnej veci. Inak môže dôjsť k jej postúpeniu súdu nepríslušnému, čo je v konečnom dôsledku porušením základného práva účastníka konania nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanovuje zákon, ktorý nepriamo určuje aj osobu zákonného sudcu.

23. Podľa Civilného sporového poriadku súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávnych sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednania sporu (§ 40 CSP). V prípade ak súd zistí, že na konanie nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu (§ 43 ods. 1 CSP).

24. Z príloh pripojených k ústavnej sťažnosti vyplýva, že žalobca sa zriadenia sudcovského záložného práva na zabezpečenie svojej pohľadávky (vyplývajúcej z dohody o urovaní) domáhal proti sťažovateľke ako jeho bývalej konateľke, čo výslovne uviedol tak v dohode o urovaní, ako aj v návrhu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia. Napokon ústavný súd zistil,

že obchodnoprávnu povahu sporu medzi žalobcom a sťažovateľkou ako (odvolanou) konateľkou potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v uznesení sp. zn. 4Ndob/25/2023 z 31. októbra 2023, rozhodujúc ako nadriadený súd spor o príslušnosť. Dospel k záveru o nedôvodnosti nesúhlasu mestského súdu s postúpením veci okresným súdom, ktorý mu vec postúpil v zmysle § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov po tom, čo proti platobnému rozkazu sp. zn. 35Up/388/2023 z 10. júla 2023 sťažovateľka podala odpor a žalobca vo vyjadrení navrhol pokračovanie v konaní. Najvyšší súd upozornil, že § 66 ods. 7 Obchodného zákonníka upravuje faktický výkon pôsobnosti člena štatutárneho orgánu a povinnosť takej osoby konať s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti, ktorý možno aplikovať aj na situáciu odvolaného konateľa, ktorý sa naďalej vydáva za člena štatutárneho orgánu obchodnej spoločnosti.

25. Skutočnosť, že sa krajský súd uvedenou námietkou sťažovateľky výslovne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nezaoberal, nie je možné s ohľadom na už uvedené považovať za taký exces, ktorý by odôvodňoval kasačný zásah ústavného súdu. Aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.4. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 11 ods. 1 listiny) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu:

26. K záveru o zjavnej neopodstatnenosti je potrebné dospieť, aj pokiaľ ide o tú časť ústavnej sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 11 ods. 1 listiny) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Ich porušenie totiž sťažovateľka odvíja od porušenia svojho práva na spravodlivé súdne konanie. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a podľa čl. 36 ods. 1 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označených práv hmotného charakteru. Aj v tejto časti preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky špecifikovaných v petite ústavnej sťažnosti vrátane jej návrhu na vydanie dočasného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu